

Asia: VN/30163/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston kulttuuripoliittiseksi selonteoksi

Visio

**Kannatatteko kulttuuripoliittisen selonteon visiota?
Kyllä / En. Jos ette, kuvaillkaa mahdolliset muutostarpeet.**

Kyllä

Mahdolliset muutostarpeet.

-

Tavoitteet

Kannatatteko kulttuuripoliittisen selonteon neljää tavoitetta?

Kyllä, tavoitteet vastaavat omaa näkemystäni

Jos vastasitte en, kuvaillkaa tiiviisti mahdolliset muutostarpeet.

-

Toimenpide-ehdotukset

Tässä on lueteltu yhdeksän toimenpidekokonaisuutta. Mitkä raportin toimenpide-ehdotuksista ovat mielestänne kaikkein tärkeimmät ja kiireellisimmät toteuttaa? Valitse ensin yksi (1) haluamasi toimenpidekokonaisuus ja kirjoita sen jälkeen haluamasi toimenpide-ehdotukset alla olevaan tilaan kaikki peräkkäin. Valitse yhteensä enintään viisi (5).

-

Oma roolinne tulevassa toimeenpanossa

Millaisena näette oman tai edustamanne tahon roolin kulttuuripoliittisenselonteon toimeenpanossa?

Viitaten toimenpidekokonaisuus "3.1 Kulttuurin perusta tulevaisuuden kestäväksi" kohtaan "Vahvistetaan Sitran roolia suomalaisen kulttuurin ja kasvun tukijana suuntaamalla Sitran toimintaa nykyistä voimakkaammin taiteen ja kulttuurin alalle", Sitra toteaa seuraavaa:

Sitran lakisääteisenä tehtävänä on edistää Suomen vakaata ja tasapainoista kehitystä, talouden määrällistä ja laadullista kasvua sekä kansainvälistä kilpailukykyä ja yhteistyötä. Sitra toimii siitä säädetyn lain mukaan erityisesti sellaisten hankkeiden toteuttamiseksi, jotka vaikuttavat kansantalouden voimavarojen käyttöä tehostavasti tai tutkimuksen ja koulutuksen tasoa kohottavasti tai jotka selvittävät tulevaisuuden kehitysvaihtoehtoja.

Sitran päätöksenteko on suoraan eduskunnan vastattavana itsenäisenä julkisoikeudellisena rahastona sidottu parlamentaariseen ohjaukseen. Sitran hallintoa valvoo ja toiminnan periaatteista päättää kansanedustajista koostuva hallintoneuvosto ja sen valitsema hallitus. Sitran toiminnan suuntaviivat määritellään Sitra-lain mukaisessa toiminta- ja taloussuunnitelmassa, josta päättää Sitran hallitus ja jonka vahvistaa Sitran hallintoneuvosto.

Sitra on kesäkuussa 2024 hyväksytyn, Sitran hallintoneuvoston vahvistaman strategiansa mukaan kestävä kasvun tukija ja tulee tulevina vuosina kesäkuussa 2024 hyväksytyn toiminta- ja taloussuunnitelman mukaan panostamaan kasvun haasteen ratkaisemiseen. Sitra ei lähtökohtaisesti suuntaa toimintaansa tietyille toimialoille, vaan pyrkii toimimaan sillanrakentajana eri alojen välillä ja löytämään valittujen yhteiskunnallisten haasteiden osalta kohdat, joihin Sitra voi tuottaa ainutlaatuista lisäarvoa.

Sitra tulee huomioimaan aineettomien investointien merkityksen talouden haasteen ratkaisemisessa. Kulttuurinen ja inhimillinen pääoma ovat keskeisiä hyvinvoinnin ja kasvun tekijöitä. Sitran strategiassa korostuvat hyvinvointi ja yhteiskunnalliset innovaatiot, jotka tarvitsevat monialaista yhteistyötä. Taiteen ja kulttuurin sektori on yksi keskeinen toimijasektori yhteiskunnallisia innovaatioita ja kestävää talouden kasvua tavoiteltaessa.

Tiivistelmä näkemyksistänne

Tähän voitte kirjoittaa mahdolliset muut kulttuuripoliittista selontekoa koskevat huomionne.

Sitra näkee ja tunnistaa ylivaalikautisen ohjauksen, seurannan ja läpileikkaavuuden merkityksen ja tärkeyden.

Suomalaisen innovaatiojärjestelmän kyky tuottaa toivottua hyvinvointia edellyttää muiden alojen aiempaa tiiviimpää yhteyttä ja yhteistyötä kulttuuri- ja luovien alojen kanssa. Sitra korostaa luovan osaamisen merkitystä TKI-politiikassa, kun taloudellinen lisäarvo yhä enenevästi muodostuu aineettomien investointien tuottona ja esimerkiksi digitaalisten palveluiden osuuden kasvun kautta.

Sitra pitää tärkeänä, että kulttuuri on mukana suurten yhteiskunnallisten kysymysten ratkaisemisessa. Luovat alat voivat esimerkiksi tuoda esille ekologisiin kriiseihin, kiertotalouteen ja luontoon liittyvää sisältöä, arvoja ja ratkaisuja uusilla ja kiinnostavilla tavoilla. (Lue lisää: Luovien alojen ekologisen kestävyysmurroksen toimenpideohjelma:

<https://www.sitra.fi/hankkeet/luovien-alojen-ekologisen-kestavyysmurroksen-toimenpideohjelma/>). Luovien alojen työn tuloksena syntyy arvoa, jonka tuottaminen voi olla nykytuotantoa kestävämpää luonnon kantokyvyn kannalta.

Kulttuurilla on itseisarvo. Lisäksi sillä on laajasti tunnistettuja positiivisia vaikutuksia monille elämäntilanteille, kuten sosiaaliselle hyvinvoinnille, terveydelle, oppimiselle, taloudelle, ympäristölle ja kulttuuriselle kestävyydelle. (Lue lisää: <https://www.sitra.fi/artikkelit/nakokulmia-taiteen-ja-kulttuurin-vaikutuksiin/>). Kulttuurin merkityksen vahvistamiseksi Sitra tuki kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestön Kulta ry:n perustamista (Lue lisää: <https://www.sitra.fi/uutiset/kulta-ry-pyrkii-edistamaan-kulttuurialan-kasvua/>). KULTA ry on valtakunnallinen alan tuki- ja tuottajaorganisaatioiden keskusjärjestö, jonka tarkoituksena on edistää kulttuuri- ja taidealan kokonaistalouden kasvua, taloudellisia toimintaedellytyksiä ja yhteiskunnallista asemaa. Sitra pitää tärkeänä, että KULTA ry:n toimintaedellytyksistä huolehditaan.

Liittyen lausunnon toimenpiteeseen "3.2 Kulttuurin tekijät avainasemassa" Sitra kannustaa siihen, että uudenlaisen teknologian mahdollistamat ansaintamallit huomioidaan. Sitra on ollut tukemassa Kansallisgalleriaa generatiivisen taiteen Combine24-kilpailua, jossa hyödynnettiin innovatiivisesti Kansallisgallerian tekijänoikeusvapaata, CCO-lisensioitua kokoelmadataa. Tämä mahdollisti kilpailuun osallistuneiden taiteilijoille uudenlaisen tavan luoda, tuoda esille ja myydä taidettaan.

Jääskeläinen Atte
Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra

Arola Milma-Inkeri
Sitra